

[Vojtěch Dostál ze spolku Wikimedia Česká republika: Mou srdeční záležitostí jsou Wikidata](#) **[1]**

Autor:

- [DOSTÁL, Vojtěch](#) [2]

Číslo:

- [2018, ročník 27, číslo 1](#) [3]

Rubrika:

- [Rozhovor](#) [4]

Klíčová slova:

- [Dostál, Vojtěch](#) [5], [Wikimedia ČR](#) [6]

Kolik je u nás i ve světě aktivních wikipedistů? Kterým sesterským projektům Wikipedie se u nás daří nejlépe? Co jsou to Wikidata a k čemu se dají využít? Na tyto a další otázky odpovídá Mgr. Vojtěch Dostál, který je již tři roky předsedou spolku [Wikimedia Česká republika](#) [7], v roce 2011 založil projekt [Studenti píší Wikipedii](#) [8] a o dva roky později spoluzakládal program [Senioři píší Wikipedii](#) [9]. V současné době je také doktorandem na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy.

[10]

Vojtěch Dostál (zdroj: [Wikimedia ČR](#) [11], licence [Creative Commons BY-SA](#) [12])

Na české Wikipedii jste aktivní již od roku 2007. Vzpomenete si na svůj vůbec první článek, kterým jste na Wikipedii přispěl?

Bylo mi šestnáct let a zajímal jsem se o biologii, první můj článek bylo tedy heslo *lišejník*. Máme tendenci zapomínat, že ještě před deseti lety na české Wikipedii chyběla takto základní hesla, to dnes již není a nejdůležitější témata jsou pokryta.

Čím Vás Wikipedia před těmi více než deseti lety zlákala?

Bavilo mě učit se nové věci, hlavně když se nějak týkaly biologie. Také jsem vždycky byl trochu grafoman a rád jsem vnášel pořádek do různých encyklopedických témat. Motivací pro nás všechny je i pocit, že práce, kterou odvedu, pomůže třeba tisícům dalších lidí, kteří se o dané informace zajímají.

Kolik je nyní v České republice aktivních wikipedistů, tedy tvůrců obsahu Wikipedie? A kolik jich je celosvětově?

Česká komunita je poměrně malá, ale nikoliv zanedbatelná. Čítá dlouhodobě asi 600 osob, kteří se ale poměrně rychle vyměňují – přichází a odchází. Tvrdého jádra letitých wikipedistů a wikipedistek, jako jsem já, je v Česku spíše pár desítek. Zato celosvětově alespoň jednu editaci za měsíc udělá 270 000 osob, což už je slušný vzorek lidské populace. A když si představíme, že to všichni dělají zdarma!

V roce 2008 byl založen spolek Wikimedia Česká republika. Které cíle si klade a na které činnosti se zaměřuje?

Naším oficiálním cílem je podpora a propagace projektů Wikimedia, což je hlavně Wikipedie a pak další tzv. sesterské projekty. Z nich se těší největšímu zájmu skladiště svobodných obrázků

Wikimedia Commons, otevřená databáze Wikidata nebo třeba jazykový slovník, který se jmenuje Wikislovník. A jak ta podpora a propagace vypadá? Rozvíjíme třeba komunitu wikifotografů, kteří dokumentují různé encyklopedicky zajímavé objekty v krajině, třeba budovy nebo chráněná území. Také hledáme nové pisatele Wikipedie mezi různými cílovými skupinami – osvědčili se nám třeba senioři, studenti, knihovníci nebo učitelé. A v neposlední řadě pořádáme různé akce pro členy naší komunity – workshopy, konference, schůzky, školení a tak dále. Náš kalendář je celý rok naprosto plný různých akcí.

O spolku je známo, že se snaží rozvíjet spolupráci s knihovnami a jinými paměťovými institucemi. Vy sám jste v roce 2013 stál u zrodu nyní velmi úspěšného programu Senioři píší Wikipedii. Ještě do loňského roku byly kurzy pro knihovníky, kteří by ve svých knihovnách rádi lektorovali kurzy v rámci tohoto programu, zdarma, nyní je účast zpoplatněna. Proč k této změně došlo?

Naše úspěšné kurzy pro knihovníky jsme zpoplatnili jen symbolicky, platí se pár stovek, které nám umožňují pokrýt náklady na lektora. Připadá nám fér, když účastníci za své nově nabyté vědomosti aspoň symbolicky zaplatí, možná si toho i více váží a koneckonců často to účastníkům hradí různé instituce, v nichž jsou zaměstnáni.

Kolik má spolek vlastně nyní členů, případně příznivců?

Náš spolek není nijak velký, máme něco přes 60 řádných členů z celé České republiky. Příznivců je určitě mnohem více – patří k nim už nejen wikipedisté, ale i třeba zaměstnanci muzeí, vědeckých ústavů, knihoven, učitelé, programátoři, ale i veřejně činné osoby. Koneckonců Wikipedie je myslím celospolečenské téma, které by mělo zajímat všechny.

Pokud by se některý z našich čtenářů chtěl zapojit do činnosti spolku, co pro to musí udělat? A co mu členství přinese?

Rádi přivítáme všechny zájemce o projekty Wikimedia, podmínkou je právě jen tento zájem, vyplnění přihlášky (na webu www.wikimedia.cz [13]) a uhrazení malého členského poplatku. Největší výhodou jsou informace – snažíme se sice, aby důležité informace mohli dostávat všichni, ale přeci jen některé novinky se dostávají k členům dříve než k veřejnosti. Také můžete ovlivňovat naši činnost tím, že připomínkujete připravované projekty nebo na valné hromadě volíte třeba do rady spolku členy, které považujete za nejvíce kompetentní k práci pro spolek.

Wikipedie je propojena s řadou dalších projektů od úložiště Wikimedia Commons přes projekt Wikibooks zaměřený na tvorbu učebnic a příruček až po databázi Wikidata. Které z nich se v českém prostředí daří nejvíce rozvíjet? A u kterých jsou naopak v tomto směru ještě rezervy?

Nejvířejšího přijetí se v českém prostředí (ale i mezinárodně) dočkala samozřejmě Wikipedie, dále obrázkové úložiště Wikimedia Commons a nově také databáze Wikidata. Někde na pomezí jsou Wikizdroje. Naopak wikiknihy, wikiverzita a wikizprávy jsou takové popelky, mají malé komunity a málo nového obsahu. Ne každý nápad se povede realizovat tak, jako se to povedlo Wikipedii, kterou dnes už zná skoro každý!

Můžete našim čtenářům, kteří o databázi Wikidata ještě neslyšeli, stručně přiblížit, co je jeho obsahem a k čemu slouží?

Velmi rád objasním, protože Wikidata jsou mojí srdeční záležitostí. Je to otevřená databáze všeho. Najdete v ní informace k objektům z reálného světa, jako jsou budovy nebo lidé, ale také k filozofickým konceptům nebo uměleckým směrům. Důležité je, že informace jsou uspořádány strukturovaně – aby je mohly číst stroje – a jsou mezi sebou propojené. Když je třeba Národní divadlo v ulici Národní, položka Národní divadlo je propojena s položkou týkající se této ulice. Wikidata díky tomu představují úplně nový způsob přístupu k informacím a umožňují odpovídat na otázky, které třeba Wikipedie zodpovědět neumí. Příkladem je dotaz, které největší město na světě je řízeno ženou-starostkou. Díky bezprecedentní aktuálnosti Wikidat víme odpověď v jakémkoliv časovém okamžiku – dříve to byla Bombaj, dnes je to Tokio.

Na závěr bych se ještě vrátila k Wikipedii. Ta nedávno oslavila své již sedmnácté narozeniny. Jak podle Vás bude vypadat za dalších sedmáct let, tedy v roce 2035? Bude se nějak výrazně lišit od své dnešní podoby? Nebo zůstane v zásadě stejná, jenom se zcela určitě zvýší počet v ní zařazených článků?

Odpověď na tuhle otázku hledá celá komunita Wikimedia. Loni začal vznikat velký strategický plán rozvoje na dalších deset let, na němž se podíleli wikipedisté a wikipedistky z celého světa. Ale upřímně řečeno, naše poznatky jsou stále dost nejisté a vágní – svět se za 17 let změnil obrovským způsobem, takže predikovat dalších 17 let je obtížné. Nicméně asi jste si všimli, že základní struktura Wikipedie zůstává v podstatě po celou dobu její existence téměř stejná a já v tom nečekám velké změny. Chystají se změny ve střevech projektu, které běžný čtenář asi příliš neocení, ale umožní nám být aktuálnější, důvěryhodnější a nabízet více multimediálního obsahu, třeba videí. Ale na to si budeme muset pár let počkat.

Děkuji za rozhovor!

URL zdroje: <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2018-rocnik-27-cislo-1/vojtech-dostal-ze-spolku-wikimedia-ceska>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2018-rocnik-27-cislo-1/vojtech-dostal-ze-spolku-wikimedia-ceska>
- [2] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/dostal-vojtech>
- [3] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2018-rocnik-27-cislo-1>
- [4] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/rubriky/rozhovor>
- [5] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/dostal-vojtech>
- [6] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/wikimedia-cr>
- [7] <https://www.wikimedia.cz/>
- [8] https://www.wikimedia.cz/web/Studenti_p%C3%AD%C5%A1%C3%AD_Wikipedii
- [9] https://www.wikimedia.cz/web/Senio%C5%99i_p%C3%AD%C5%A1%C3%AD_Wikipedii
- [10] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/309/dostal1.jpg>
- [11] https://commons.wikimedia.org/wiki/File:WMCZ_2014_Vojtech_Dostal.jpg
- [12] <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>
- [13] <http://www.wikimedia.cz/>